

ORZECZENIE
WYŻSZEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO
KRAJOWEJ IZBY DORADCÓW PODATKOWYCH

Warszawa, dnia 25 października 2023 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny KIDP

w następującym składzie:

Przewodniczący – doradca podatkowy – Krzysztof Wojtowicz (spr.)
Sędzia – doradca podatkowy – Mirosław Michna
Sędzia – doradca podatkowy – Joanna Zawiejska - Rataj

Protokolant - Karolina Żebrowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 października 2023 roku

sprawy ... doradcy podatkowego nr wpisu ... obwinionego o to, że wbrew obowiązkowi nieregularnie opłacał składki członkowskie na rzecz samorządu doradców podatkowych Krajowej Izby Doradców Podatkowych za okres:

- od marca 2016 r. do grudnia 2016 r.,
- od stycznia 2017 r. do grudnia 2017 r.,
- od stycznia 2018 r. do lutego 2019 r.,

na skutek czego Pan ... naruszył obowiązki zawodowe doradcy podatkowego określone prawem, jak też zasady etyki doradców podatkowych, tj. popełniając przewinienie dyscyplinarne z art. 36 pkt 1 i 3 ustawy o doradztwie podatkowym w związku z art. 15b ust. 4 Zasad Etyki Doradców Podatkowych,

po ustaleniu, że Obwinionemu zarzucono czyn z art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 Ustawy o doradztwie podatkowym, to jest o naruszenie obowiązku regularnego opłacania składek członkowskich, wynikający z art. 36 pkt. 3 Ustawy o doradztwie podatkowym w związku z art. 15b ust. 4 Zasad Etyki Doradców Podatkowych poprzez brak uiszczenia na dzień 14 października 2022 r. składek na łączną kwotę 5.280 zł,

na skutek odwołania wniesionego przez obwinionego od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Doradców Podatkowych Mazowieckiego Oddziału Zamiejscowego Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie z dnia 26 października 2022r., sygn. akt SD 136/19,

1. na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. uchyla zaskarżone orzeczenie i przekazuje sprawę doradcy podatkowego ... do ponownego rozpoznania przez Mazowiecki Oddział Zamiejscowy Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Doradców Podatkowych w Warszawie,
2. na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. kosztami postępowania obciąża Krajową Izbę Doradców Podatkowych.

Przewodniczący

Sędzia

Sędzia

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 26 października 2022 r., sygn. akt SD 136/19, Mazowiecki Oddział Zamiejscowy Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Doradców Podatkowych w Warszawie uznał obwinionego doradcę podatkowego ..., numer wpisu ..., za winnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego polegającego na tym, że wbrew obowiązkowi nieregularnie opłacał składki członkowskie na rzecz samorządu doradców podatkowych Krajowej Izby Doradców Podatkowych za okres:

- od marca 2016 r. do grudnia 2016 r. (doradca podatkowy jednorazowo wpłacił kwotę 2.500 zł w miesiącu kwietniu, która pokryła część zaległości z okresów poprzednich na 800 zł wymagane),
- od stycznia 2017 r. do grudnia 2017 r. (doradca podatkowy nie wpłacił żadnej kwoty na 960 zł wymagane),
- od stycznia 2018 r. do lutego 2019 r. (doradca podatkowy wpłacił kwotę 140 zł w miesiącu lutym 2018 r. oraz kwotę 1840 zł w miesiącu styczniu 2019 r. na 1120 zł wymagane),

na skutek czego Pan ... naruszył obowiązki zawodowe doradcy podatkowego określone prawem, jak też zasady etyki doradców podatkowych, tj. popełniając przewinienie dyscyplinarne z art. 36 pkt 1 i 3 ustawy o doradztwie podatkowym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2117; dalej: „ustawa o doradztwie podatkowym”) w związku z art. 15b ust. 4 Zasad Etyki Doradców Podatkowych stanowiących Załącznik do uchwały nr 32/2014 Krajowej Rady Doradców Podatkowych z dnia 11 lutego 2014 r., i wymierzył obwinionemu na podstawie art. 64 ust. 2 pkt 4 ustawy o doradztwie podatkowym karę dyscyplinarną pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

Powyższe orzeczenie zostało zaskarżone przez obwinionego odwołaniem datowanym na dzień 31 marca 2023 r., połączonym z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia odwołania.

Zarządzeniem datowanym na dzień 6 kwietnia 2023 r., na podstawie § 31 ust. 2 Regulaminu Sądów Dyscyplinarnych oraz art. 79 ustawy o doradztwie podatkowym w zw. z art. 448 § 1 k.p.k., odwołanie obwinionego zostało przyjęte do rozpoznania, a akta sprawy zostały przekazane Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Doradców Podatkowych.

W treści odwołania obwiniony zaskarżył orzeczenie z dnia 26 października 2022 r. w całości oraz podniósł, iż odpis orzeczenia został mu skutecznie doręczony dopiero w dniu 30 marca 2023 r. Obwiniony zarzucił również zaskarżonemu orzeczeniu:

1/ z uwagi na kierowanie korespondencji na niewłaściwy adres:

- brak skutecznego prawnie doręczenia wyroku (wyrok nieistniejący)
- brak skutecznego zawiadomienia o terminie rozprawy oraz rozpoznanie sprawy bez udziału obwinionego

- pominięcie obwinionego w postępowaniu, przez co uznano go za winnego podczas gdy nie mógł on skutecznie bronić swoich praw.

2/ wymierzenie kary nieadekwatnej do zarzuczonego przewinienia, tzn. kary, która nie pozostaje w żadnej proporcji z przewinieniem.

W treści odwołania obwiniony zawniósł również alternatywnie o:

1. uchylenie wyroku jako prawnie nieistniejącego w związku z brakiem jego skutecznego doręczenia lub
2. uchylenie wyroku z uwagi na naruszenie prawa do obrony lub
3. zmianę poprzez zmianę wymierzonej kary na mniej dolegliwą lub
4. w przypadku uznania zaskarżonego orzeczenia za prawomocne, o wznowienie postępowania z uwagi na fakt niezawinionego braku wiedzy o postępowaniu, terminie rozprawy i wyrokowania.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie obwinionego zasługuje na uwzględnienie, choć nie ze względu na wszystkie podniesione przez obwinionego w odwołaniu zarzuty.

Za najdalej idący i mający największy wpływ na treść orzeczenia zarzut Wyższy Sąd Dyscyplinarny przyjął zarzut związany z naruszeniem prawa do obrony obwinionego, powiązany z nieskutecznym doręczaniem korespondencji w toku prowadzonego postępowania niemal na wszystkich jego etapach.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny przyjął, że odwołanie zawarte w piśmie datowanym na dzień 31 marca 2023 r., połączonym z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia odwołania, zawiera de facto zarzut naruszenia uprawnienia obwinionego do obrony przed Sądem Dyscyplinarnym, wyrażonego w art. 42 ust 2 Konstytucji oraz art. 6 k.p.k., a skonkretyzowanego w szczególności w art. 374 § 1 k.p.k. oraz w art. 70 ustawy o doradztwie podatkowym, poprzez uniemożliwienie uczestnictwa w rozprawie, które to naruszenie miało wpływ na treść orzeczenia.

W rozstrzyganej sprawie zawiadomienie – datowane na dzień 10 października 2022 r. – o czynności procesowej w postaci rozprawy przed Sądem Dyscyplinarnym pierwszej instancji zostało skierowane do obwinionego w formie przesyłki pocztowej za potwierdzeniem odbioru na adres: Kompasowa 10 m 12, 04-048 Warszawa, podczas gdy:

- obwiniony nie odbierał jakiegokolwiek korespondencji kierowanej do niego wcześniej na ten adres w ramach prowadzonego postępowania na wszystkich jego wcześniejszych etapach;
- co istotne, pismem datowanym na dzień 26 października 2018 r. (akta Rzecznika Dyscyplinarnego, karta 38) obwiniony wskazał na fakt kierowania do niego korespondencji na niewłaściwe adresy oraz wyraźnie wskazał adres – ul. Stryjeńskich 15A/68, Warszawa – jako właściwy do wymiany wszelkich

korrespondencji w tej sprawie (Wyższy Sad Dyscyplinarny pozostawia bez dalszego komentarza wątek dotyczący braku równoczesnej aktualizacji przez obwinionego danych adresowych w rejestrze prowadzonym przez Krajową Izbę Doradców Podatkowych, ale zwraca uwagę obwinionego, iż to właśnie przestrzeganie obowiązków związanych aktualizacją danych i dokonana przez obwinionego w dniu 24 marca 2023 r. aktualizacja danych adresowych pozwoliła na skuteczne doręczenie obwinionemu odpisu zaskarżonego orzeczenia).

Okoliczność braku skutecznego doręczenia zawiadomienia o terminie rozprawy nie została dostrzeżona przez Sąd Dyscyplinarny pierwszej instancji, który w protokole rozprawy z dnia 26 października 2022 r. oraz w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, a wbrew dokumentom znajdującym się w aktach sprawy, potwierdził ostatecznie prawidłowość powiadomienia obwinionej o terminie rozprawy oraz wydał zaskarżone rozstrzygnięcie pod nieobecność obwinionego.

Zgodnie z art. 374 § 1 k.p.k. oraz z art. 70 ustawy o doradztwie podatkowym obwiniony ma prawo brać udział w rozprawie. Treść tych przepisów statuuje uprawnienie obwinionego, o którym powinien on zostać prawidłowo powiadomiony (art. 70 ustawy o doradztwie podatkowym). Zgodnie z art. 117 § 2 k.p.k., czynności nie przeprowadza się, jeżeli osoba uprawniona nie stawiła się, a brak dowodu, że została o niej powiadomiona. Należałoby podkreślić, że art. 117 § 2 k.p.k. ma charakter gwarancyjny dla stron uprawnionych do wzięcia udziału w czynności procesowej¹.

Biorąc pod uwagę powyższe można prowadzić rozprawę również w wypadku nieobecności obwinionego, ale jedynie wówczas, gdy została on prawidłowo o niej zawiadomiony. Nie ulega wątpliwości, że do prawidłowego zawiadomienia o terminie rozprawy w niniejszej sprawie nie doszło. W rezultacie koniecznym było zaniechanie jej przeprowadzenia, o czym wprost stanowi art. 117 § 2 k.p.k.

W tej sytuacji Sąd Dyscyplinarny pierwszej instancji, przeprowadzając rozprawę w dniu 26 października 2022 r. pod nieobecność obwinionego, rażąco uchybił treści art. 374 § 1 k.p.k. i art. 117 § 2 k.p.k. Konsekwencją powyższych naruszeń była obraza art. 6 k.p.k., poprzez pozbawienie obwinionego prawa do obrony gwarantowanego w art. 42 ust. 2 Konstytucji, aktach prawa międzynarodowego oraz przepisach procedury karnej.

Obwiniony nie mógł bowiem składać na rozprawie wyjaśnień czy wniosków, które mogłyby mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia. Nie ma przy tym znaczenia czy faktycznie obwiniony z tego prawa zamierzał skorzystać, ponieważ istotne jest samo prawo do obrony, z którego skorzystania w rezultacie uchybień w działaniu Sądu Dyscyplinarnego pierwszej instancji, obwiniony skorzystać nie mógł.

¹ Wyrok SN z 9.10.2020 r., IV KK 283/20, LEX nr 3145225.

Wskazane wyżej okoliczności związane z brakiem skutecznego doręczenia obwinionemu zawiadomienia o terminie rozprawy skutkowały koniecznością uchylecia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu pierwszej instancji celem umożliwienia obwinionemu obecności na rozprawie i podjęcia obrony zgodnie z art. 6 k.p.k.
Z uwagi na powyższe, Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji.